

J&T 98

J&T Ventures II hledá nové investiční příležitosti

„S ohledem na ekonomický vývoj vidíme právě teď zvýšení počtu investičních příležitostí v celé Evropě a chceme je využít,“ říká Adam Kočík, spoluzakladatel fondu.

strana 2

Umělci umělcům

Charitativní aukce nabídne díla nejen předních českých umělců s cílem pomoci výtvarné scéně. Unikátní příležitost získat krásný kousek a ještě pomoci.

strana 18

Darujte pod stromeček emoce

Svátky klidu a pohody se blíží. Aby i pro vás proběhly přípravy v klidu, sestavilo J&T Concierge pár tipů, které by vás mohly inspirovat.

strana 11

Bohatí nepropadají pesimismu. Vidí příležitost k restrukturalizaci českého hospodářství. Restart ekonomiky má podpořit stát.

strana 4

WR

WEALTHREPORT2020

J&T Ventures II hledá nové investiční příležitosti

Fond J&T Ventures II má zainvestováno téměř 95 milionů korun do sedmi společností a hledá další příležitosti. Do konce roku by chtěl uskutečnit jednu až dvě další investice. „S ohledem na ekonomický vývoj vidíme právě teď zvýšení počtu investičních příležitostí v celé Evropě a chceme je využít,“ říká Adam Kočík, spoluzakladatel fondu.

Katastrofické předpovědi dopadů pandemie covidu-19 na odvětví venture kapitálu se nenaplnily. I když se světová ekonomika stále potýká s pandemií, tak lze předpokládat, že počet investic by se mohl vrátit do normálu již ke konci roku. „Tento předpoklad je podpořen evropskými daty ohledně získávání finančních prostředků na investice v rámci venture kapitálu, které naznačují, že rok 2020 dokonce bude patřit mezi rekordní roky,“ říká Adam Kočík.

V posledních letech bylo možné sledovat trend zvyšování valuací startupů již v počátečních fázích. Současná krize však situaci obrátila, což může být pro investory prospěšné. „Z tohoto pohledu je nyní ideální čas investovat, jelikož si za stejnou částku lze koupit více než před krizí,“ uvádí Adam Kočík, který očekává, že valuační poklesnou zhruba o 20 % a podmínky jednotlivých investic budou pro investory celkově výhodnější. Data také naznačují, že nejlépe

zvládají současnou situaci startupy v raných fázích, což je převážně způsobeno nižšími měsíčními náklady a větší flexibilitou.

JAK NAJÍT TEN SPRÁVNÝ STARTUP

V J&T Ventures II pečlivě monitorují všechny příležitosti, které startupový trh nabízí. V rámci 13. ročníku soutěže Vodafone Nápad roku analyzovali 171 projektů, dalších 420 startupů měli možnost sledovat v rámci mezinárodní konference a soutěže Startup World Cup & Summit. „V rámci budování mezinárodní sítě vztahů jsme v září oslovili také více než sto ventures fondů a akcelérátorů v Polsku a do konce roku plánujeme stejnou iniciativu uskutečnit v dalších osmi zemích regionu střední a východní Evropy. Cílem je aktivnější spolupráce v našem regionu, mimo jiné právě v oblasti identifikace zajímavých startupů,“ popisuje postup Adam Kočík.

SPRAYVISION VYUŽÍVÁ PORSCHE I FIAT

Během září fond uzavřel hned dvě nové investice. První zaměřila do společnosti SprayVision, která se stala celkovým vítězem soutěže Vodafone Nápad roku. Druhá do společnosti Yieldigo, jež pomocí umělé inteligence umožňuje velkým retailovým řetězcům automatizovat každodenní cenotvorbu a optimalizovat cenovou strategii.

Mezi své zákazníky SprayVision počítá automobilky, jako jsou Porsche, Volkswagen či Fiat Chrysler Automotive. Výrobci barev a lakovací techniky zase pomáhá dosáhnout co nejlepších vlastností jejich produktů a nástroje SprayVision za tímto účelem používají například společnosti BSF nebo Sames Kremlin.

„V roce 2018 jsme s jednoduchým prototypem vyrazili na veletrh do Německa, abychom si ověřili, zda

je o náš nápad zájem. Dnes máme nasazené jednotky od Ameriky až po Turecko. Pracujeme pro velké automobilové koncerny i výrobce barev a ze šesti největších globálních hráčů v oblasti aplikační techniky už jsme naši technologii dodali třem,“ popisuje Petr Jahn, jeden ze zakladatelů firmy.

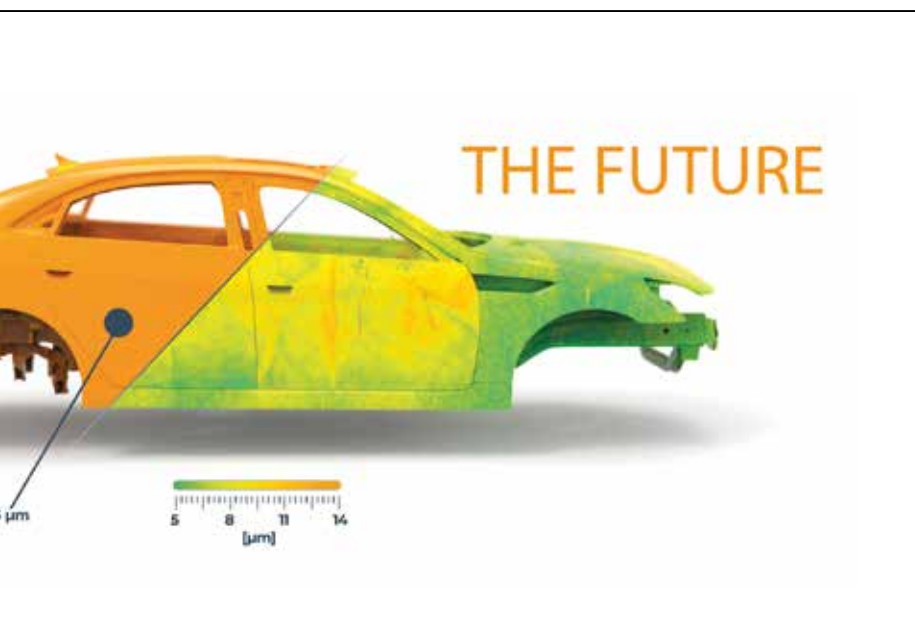
SprayVision dokáže běžně uspořít 10 až 15 % použité barvy a současně zlepšit kvalitu výstupu a snížit procento zmetků. Přípravu na lakování nového produktu zároveň zkracuje ze dnů na hodiny. Návrh investice je díky tomu v řádu měsíců, v některých případech to ale mohou být i pouhé týdny. I proto zájem velkých firem neupadá ani v době pandemie. Dlouhodobé příjmy SprayVision zajišťuje roční poplatek za software, jeho aktualizace a související podporu.

„Velikost tohoto trhu je v desítkách miliard dolarů a dané technologie lze

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonosti. Očekávaná budoucí výkonost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

SprayVision dokáže běžně uspořit až 15 % použité barvy a přípravu lakování nového produktu zkracuje ze dnů na hodiny

Yieldigo

Zakladatelé Yieldiga
zleva Radim Dudek,
David Klečka
a Jiří Psota

využít i v dalších oblastech. Kromě jasné finanční úspory navíc Spray-Vision korporacím pomáhá s digitalizací a přechodem na Průmysl 4.0. Vidíme zde velkou příležitost a s celým týmem jsme si skvěle porozuměli i po lidské stránce," komentuje investici Adam Kočík. Díky ní chce nyní startup posílit pozici na americkém trhu a zaměřit do Asie.

YIELDIGO STAVÍ CENOTVORBU NA UMĚLÉ INTELIGENCI

Druhá investice směřovala do platformy Yieldigo, kterou používají nejen obchodníci v Česku a na Slovensku, ale také v Polsku, Německu, Ukrajině nebo Rusku. Pomocí umělé inteligence jim umožňuje díky přesné predikci jednoduše nastavovat a řídit ceny u desítek tisíc produktů ve stovkách různých prodejen. Tak,

aby na základě vlastních dat, aktuálních dat o konkurenci, tržních trendech nebo počasí dosáhli svých cílů – ať už je to zvýšení podílu na trhu, automatizace procesů, schopnost přesného plánování, nebo vyšší ziskovost či marže. Mezi zákazníky firmy patří například sítě supermarketů, lékáren či drogerií a pomáhá jak kamenným prodejnám, tak e-shopům.

„Díky investici urychlíme a posílíme expanzi Yieldiga na evropském retailovém trhu a použijeme ji na financování dalšího vývoje a aplikovaného vědeckého výzkumu. Posouváme se tak k našemu cíli stát se světově nejžádanějším nástrojem pro automatizovanou cenotvorbu nové generace," komentoval úspěšné investiční kolo spoluzakladatel Yieldiga David Klečka. Ten společnost založil v roce 2016 spolu se dvěma dalšími mate-

matiky Radimem Dudkem a Jiřím Psotou a už po dvou letech se dostali do zisku.

„V J&T Ventures máme k oblasti retailu velice blízko, a cítili jsme proto velké vzájemné pochopení. Navíc má Yieldigo opravdu špičkový tým a ověřený obchodní model s globálním potenciálem. Je skvělým příkladem inovativní technologické firmy, která dokáže i v době ekonomické krize růst a proměnit ji v příležitost," dodává Adam Kočík.

DAŘÍ SE I DALŠÍM PROJEKTŮM

Většina firem, do nichž fond J&T Ventures II zainvestoval, vnímá současnou situaci na trhu jako příležitost k akceleraci svého růstu. Především B2B sektor aktivně řeší digitalizaci, automatizaci a optimalizaci svých

hlavních činností. Z toho mohou profitovat zejména společnosti Neuron Soundware, Leadspicker nebo OneSoft Connect. LivePenalty naopak těží ze současné situace tím, že v online prostředí nabízí prostor pro propojení firem, sportovních klubů a fanoušků. „Testovací kola proběhla úspěšně, evidujeme zájem dalších investorů a lze předpokládat, že do konce roku proběhne další investiční kolo," popisuje zakladatel fondu. Jedinou společností, jež byla významněji zasažena pandemií, je tak Daytrip z travel sektoru. „Společnost přistoupila k drastickému snížení nákladů a počtu zaměstnanců při zachování obchodních funkcionalit. Zároveň byla nastavena strategie, která společnost umožní překonat krizové období a posílí její konkurenční pozici při oživení cestovního ruchu," prozrazuje strategii Adam Kočík. ■

Bohatí nepropadají pesimismu. Restart ekonomiky by však měl podpořit stát

Studie Wealth Report ukázala, že i přes celosvětovou pandemii nepropadají dolaroví milionáři pesimismu. Je to dáno nejen tím, že příchod ekonomické krize v průběhu nejblížešších dvou let očekávali již vloni, ale také tím, že vědí, že každá krize přináší i příležitosti. Při hodnocení současné ekonomické situace z hlediska

investic tak vidí situaci v Česku více jako příležitost než hrozbu.

Jejich pohledu zatím nahrávají i poslední výsledky české ekonomiky. Podle Českého statistického úřadu HDP ve třetím čtvrtletí mezikvartálně vzrostl o 6,2 %. Tento výsledek byl výrazně lepší, než bylo očekávání

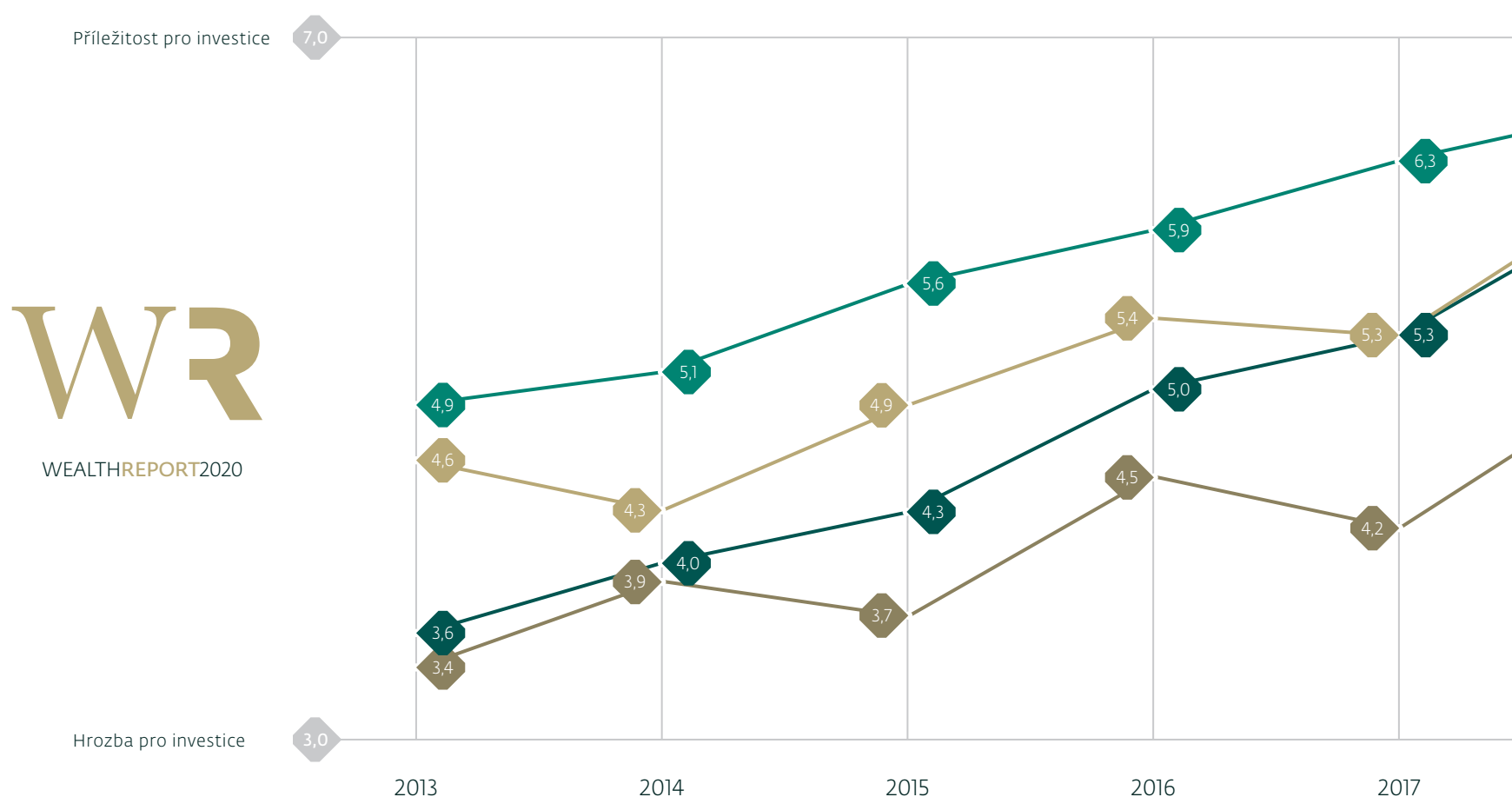
trhu (trh očekával 5,0 %, J&T Banka predikovala 3,5 %). Meziroční propad HDP se tak snížil na -5,8 %.

Podle účastníků průzkumu hluboký propad celosvětového hospodářství zásadně mění podnikání napříč mnoha sektory. Vždyť jen za prvních osm měsíců letošního roku prodeje

aut v Evropě propadly o 40 %. Otazník visí také nad budoucností kancelářských budov, které jsou nyní kvůli home office opuštěné. Navíc díky uspíšené digitalizaci firmy zjišťují, že pro svůj provoz skutečně není přítomnost části zaměstnanců v kancelářích klíčová i mimo karanténu.

🔍 Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v naší zemi?

HODNOCENÍ SOUČASNÉ EKONOMICKÉ SITUACE ČR / SR DOLAROVÍ MILIONÁŘI VS. ČR / SR OBECNÁ

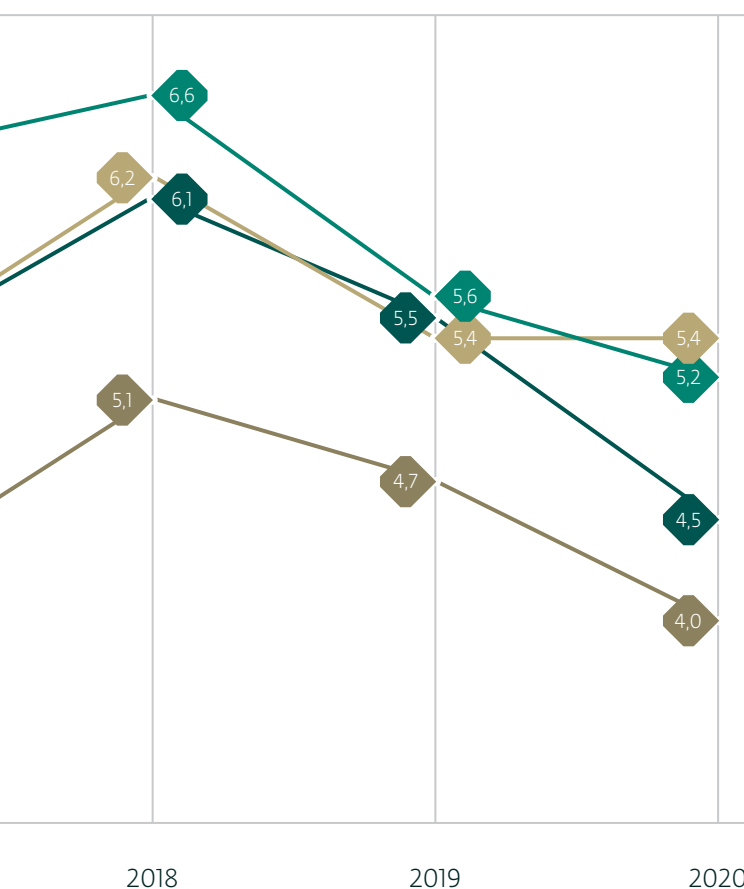
I když se české ekonomice ve třetím čtvrtletí nad očekávání dařilo a zdá se, že první vlnu pandemie zvládla, pro další období analytici již tak optimističtí nejsou. Poměrně dobře dokázali situaci predikovat už v létě čeští dolaroví milionáři, jejichž pohled na ekonomiku přinesl unikátní průzkum Wealth Report. Respondenti v něm dění nejen hodnotí, ale také navrhují řešení.

„Statistický úřad ve svém komentáři za třetí kvartál zatím jen velmi stručně uvedl, že za meziočasně nižším HDP stál propad investic a pokles spotřebních výdajů domácností. Z hlediska tvorby hrubé přidané hodnoty neboli HPH byl negativní vývoj zejména v průmyslu a části služeb, jako je doprava, ubytová-

ní a pohostinství či obchod. Toto je plně očekávaný vývoj vzhledem k průběžným údajům,“ komentuje výsledky hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

Ukazuje se tedy, že česká ekonomika se velmi rychle zotavila po propadu za první (–3,4 % q/q) a hlavně dru-

Á POPULACE

Jak dolarový milionář vypadá?

Dolaroví milionáři jsou v Česku i na Slovensku, kde průzkum probíhal, na svém vrcholu a plně aktivní. Průměrně jim je mezi 52 a 54 lety. S narůstajícím věkem první generace polistopadových úspěšných dochází v čím dál větší míře k předávání rodinného bohatství mladším generacím. Ať už potomci rozjíždějí vlastní byznys, nebo se zapojují do řízení toho rodinného, začínají tvořit novou generaci dolarových milionářů mladších třicátníků. Dolaroví milionáři obecně jsou nejčastěji majiteli firem a podnikateli či vedoucími pracovníky a členy dozorčí rady či představenstva. Svět dolarových milionářů je i nadále světem mužským, i když došlo meziočasně k nárůstu žen mezi našimi bohatými.

Na vrcholu svých pracovních sil

Oproti zahraničí jsou naši dolaroví milionáři stále aktivními podnikateli a nacházejí se ve fázi budování rodinného bohatství. I přes narůstající věk jsou naši úspěšní pracovníci velmi aktivní a nejvíce jich zastává pozici majitele či jednatele firmy (v ČR 57 %, v SR 64 %), vedoucího pracovníka (11 % v ČR, 6 % v SR) nebo osoby samostatně výdělečně činné (10 % v ČR, 3 % v SR). Zejména na Slovensku jsme pak svědky nárůstu penzistů mezi dolarovými milionáři (15 %).

hý (–8,7 % q/q) kvartál. Jinými slovy, česká ekonomika zvládla první vlnu nákazy covidem-19 výrazně lépe, než byly původní obavy. Ovšem ve čtvrtém čtvrtletí přijde s druhou vlnou pravděpodobně další propad HDP. „Zatím pracujeme s prvotním odhadem propadu HDP o 4,0 %, následně celoroční pokles ekonomiky by byl kolem 7 %,“ uvádí Petr Sklenář.

Ani čeští dolaroví milionáři nečekají rychlé oživení. Více než obnovu ve tvaru „V“ očekávají postupné zotavení nejdříve v roce 2023, nevylučují však ani dlouhodobější a postupnější zotavování. Vzhledem k tomu, že průzkum probíhal mezi červencem a zářím, ukázali se respondenti jako velmi dobří prognostici. Hlavní ekonomové České bankovní asociace

WR

WEALTHREPORT2020

O průzkumu Wealth Report

Průzkum, který probíhal mezi červencem a zářím 2020, provedla J&T Banka ve spolupráci s agenturou Perfect Crowd. Cílem průzkumu bylo zmapovat investiční chování a životní styl dolarových milionářů, tedy těch, jejichž disponibilní majetek má hodnotu minimálně 1 milion USD. Do průzkumu se zapojilo celkem 275 respondentů z řad dolarových milionářů (175 Čechů a 100 Slováků). Data byla sbírána pomocí on-line dotazování. Kvalitativní pohled doplnily hloubkové rozhovory s 20 respondenty (15 v České republice, 5 na Slovensku).

teprve na konci října konstatovali, že se česká ekonomika na úroveň výkonu před krizí dostane nejspíš teprve v roce 2023, tedy téměř o rok později, než jak předpokládali ještě v létě.

Česká bankovní asociace je také skeptičtější k dalšímu vývoji ekonomiky, a to zejména kvůli prodlouženým karanténním opatřením. Za letošní rok čekává propad HDP o 8 %.

RESTART BY MĚL PODPOŘIT STÁT

Ze své pozice podnikatelů, majitelů firem a vrcholových manažerů vidí dolaroví milionáři krizi jako jednoznačnou příležitost pro strukturální změny v hospodářství a vidí více příležitostí, jak posunout domácí ekonomiku kupředu, směrem k progresivnějším a modernějším odvětvím, které staví na vyšší přidané hodnotě. Polovina dotázaných by tak pomoc státu směřovala na transformaci a reorientaci domácího hospodářství, více než čtvrtina (26 % v ČR, 29 % v SR) by státní prostředky zapojila do kompenzace škod a jen necelá pětina (18 % v ČR, 16 % v SR) by pomoc směřovala na zmírnění sociálních dopadů.

INVESTICE JSOU CESTOU Z KRIZE

Restartu hospodářství by podle dolarových milionářů pomohly nejvíce investice. Stát by vedle zvýšení příjmů výdajů na investice měl také posílit podporu investic privátního sektoru. Za neméně důležitou považují také finanční podporu zaměstnanosti. Obecně tedy preferují více řešení s dlouhodobým efektem. Přibližně pětina pak vidí potřebu podpořit spotřebu domácností a pomoc v podobě sociálních programů, které jsou představiteli jen krátkodobých řešení a jsou pouhou kompenzací výpadku příjmů a zvýšených nákladů.

DAŇOVÉ ÚLEVY, GARANCE, DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA A REKVALIFIKACE

V oblasti podpory investic v soukromém sektoru chtějí dolaroví milionáři rovné příležitosti pro všechny. Namísto dotačních programů by tak od státu více uvítali daňové úlevy navázané na uskutečněné investice nebo garance a státní podporu financování investic.

Jak dolarový milionář nahlíží na investice, kde vidí příležitosti a jaký je jeho životní styl, vám přiblížíme v dalších vydáních novin J&T Banky.

V oblasti podpory zaměstnanosti preferují snížení zdanění práce, které je u nás jedno z nejvyšších v Evropě. Podporují také rekvalifikační programy. Více kvalifikovaná práce si ve zmodernizovaném českém hospodářství snáze najde uplatnění. Za krátkodobou pomoc bez systémové změny a dlouhodobého dopadu pak označují kurzarbeit a dotace na pracovní místa. U těch jim také vadí výběrové přidělování.

Pokud jde o státní investice, nejvíce financí by směřovali do zkvalitnění dopravní infrastruktury, která je dlouhodobým problémem nejen České, ale i Slovenské republiky. Hned za dopravní infrastrukturu je v žebříčku priorit dolarových milionářů podpora vědy, výzkumu a vzdělávání. To potvrzuje význam, který ekonomické elity přikládají nutnosti strukturálních proměn českého hospodářství směrem k práci s vyšší přidanou hodnotou.

FIRMY SI S KRIZÍ PORADÍ

Majitelé firem, podnikatelé a vrcholoví manažeři věří tomu, že firmy si s krizí poradí. Speciální dotační programy nebo majetkové vstupy státu do soukromých firem nepovažují za prioritu. Drtivá většina respondentů by jako pomoc upřednostnila systém daňových úlev a výpadky v cash flow by stát mohl řešit nabídkou překlenovacích půjček či spoluúčastí na provozních nákladech. ■

Mezi jaké oblasti by měla být financována?

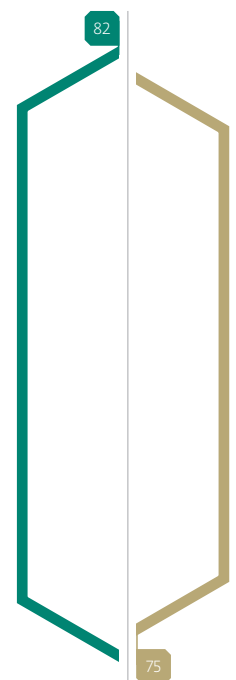
OBLASTI, DO KTERÝCH

Podpora investic
privátního sektoru

Do kterých oblastí by bylo vhodné

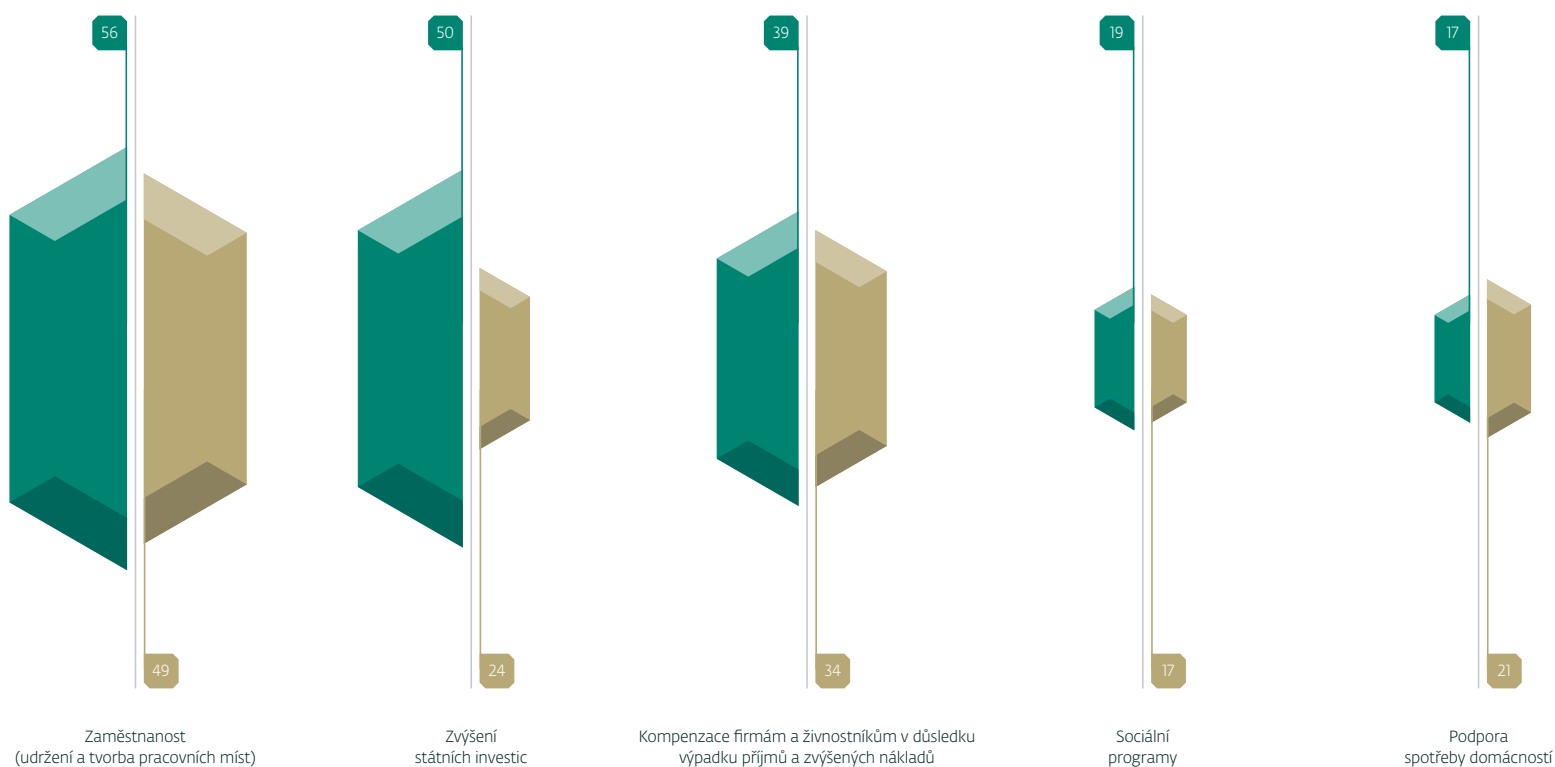
VHODNÉ OBLASTI P

Dopravní
infrastruktura

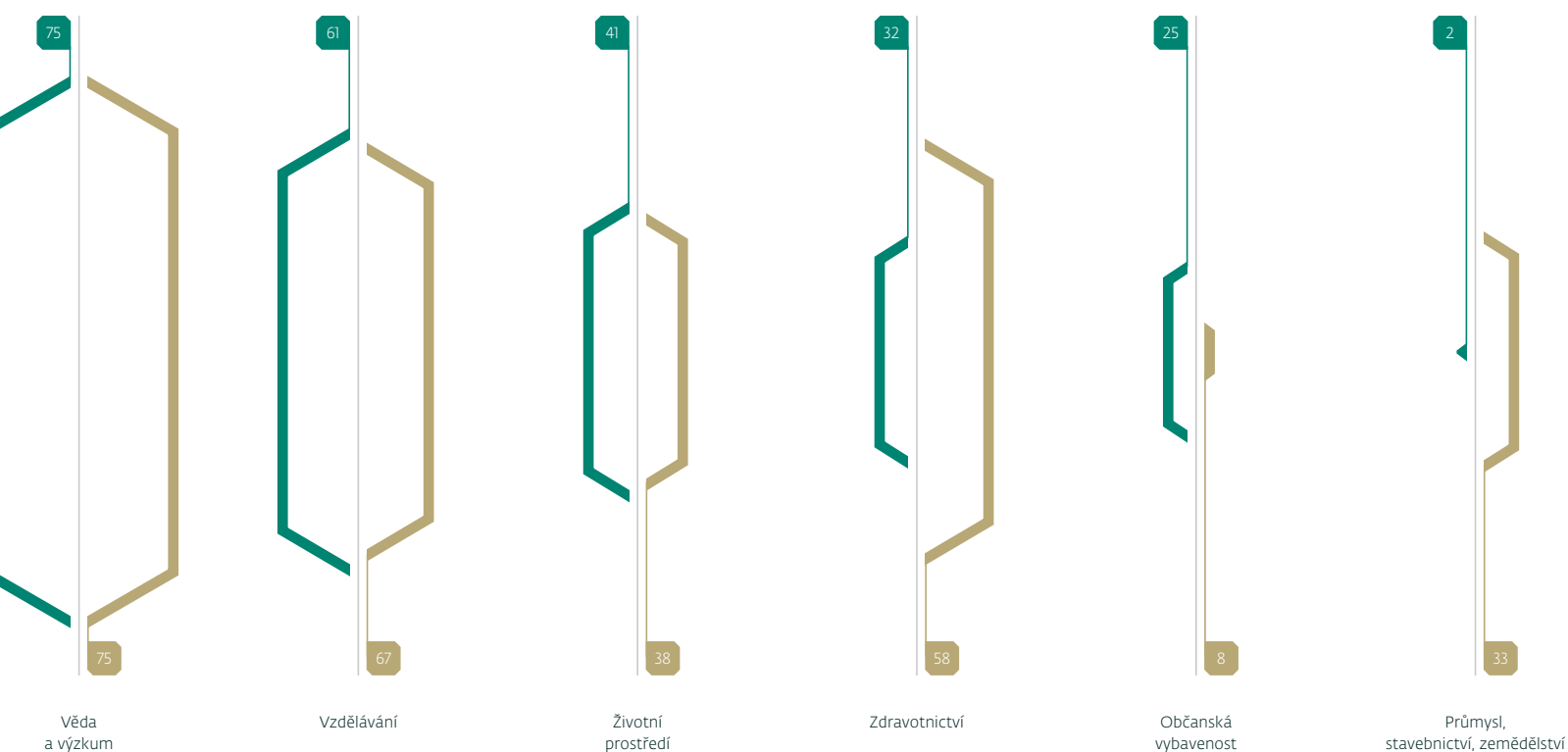
vní pomoc od státu rozdělena? (údaje v %)

CH BY MĚLA SMĚŘOVAT POMOC OD STÁTU PODLE ČR A SK MILIONÁŘŮ

ložit státní investice? (údaje v %)

RO STÁTNÍ INVESTICE PODLE ČR A SR DOLAROVÝCH MILIONÁŘŮ

Děti patří do rodin, ne do ústavů

Česká republika je ve středoevropském kontextu posledním státem, který umožňuje bez jakýchkoli omezujících podmínek svěřování dětí mladších tří let do kolektivních forem péče. V Moravskoslezském kraji se daří tyto děti umisťovat do pěstounské péče, i tady se však setkávají s předsudky. „Třeba tím, že pěstounství je skvělý job za nicnedělání,“ říká Eva Hrbáčková.

Eva Hrbáčková

V roce 2003 ukončila studium na Zdravotně-sociální fakultě Ostravské univerzity, poté pracovala jako sociální pracovník v sociálních službách a v dětském domově. Od roku 2012 působí na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, odboru sociálních věcí, z počátku v úseku náhradní rodinné péče, od roku 2018 jako vedoucí oddělení sociální ochrany.

Moravskoslezský kraj je v rámci republiky jedním z nejúspěšnějších v oblasti rozvoje pěstounské péče. Pro kolik dětí ročně se vám podaří najít náhradní rodinu?

Každým rokem zprostředkuje krajský úřad novou rodinu téměř stovce dětí. V rámci celé republiky pak počet dětí v náhradní rodinné péči v našem kraji spíše ke dvaceti procentům z celkového počtu všech dětí v náhradní rodinné péči.

Co za vaším úspěchem stojí?

Moravskoslezský kraj je výjimečný vysokým počtem pěstounů, jejichž

počet spíše ke čtyřem tisícům. Vysvětlení tak vysokého počtu není jednoduché. Je otázkou, zda lze považovat za vysvětlení tohoto fenoménu vysokou religiozitu obyvatel kraje, anebo jejich nenáročný způsob života spojený s altruistickou nabídkou nezištné pomoci druhým. Snahou Moravskoslezského kraje je, aby budoucnost nebyla jiná. Proto věnujeme nemalé úsilí nejen podpoře pěstounů, například kampaní Dejme dětem rodinu, ale snažíme se profesionalizovat a zefektivňovat celý systém náhradní rodinné péče v našem kraji.

Proč je tak důležité, aby děti vyrůstaly v rodinách?

Bezpečná přijímající péče v přirozeném prostředí rodiny plné soudržnosti, lásky, vzájemnosti a blízkosti je něco nesmírně cenného, co si lidé mohou dát navzájem jediné tehdy, když spolu žijí. Z pohledu vývojové psychologie se odehrávají ty nejzásadnější momenty v prvních dvou letech života, kdy si dítě vytváří obraz sebe sama, okolního světa a lidí v něm a učí se přijímat hranice a limity.

Děti, které neměly možnost vytvořit si bezpečné citové pouto ke svým rodičům, byť náhradním, se cítí být špatné, nevěří ostatním lidem a příliš se nezajímají o svět okolo sebe. Okolí pak tyto děti vnímá jako děti s poruchami chování, učení. Bývají konfliktní, agresivní, mají problémy respektovat hranice a limity, velmi často mají také problémy se zneužíváním návykových látek. Navíc náhradní rodinná péče je finančně méně nákladná pro stát, což už mnohokrát vyčísleno bylo.

Tyto argumenty jsou pro mne zcela stěžejní, proč děti patří do rodin, ne do ústavů. Není to otázka peněz, ale toho, jakou společnost chceme mít.

Stále však i u vás vyrůstají děti v ústavních zařízeních. Kolik jich je a pro které děti se náhradní rodiny hledají obtížněji?

V evidenci Krajského úřadu Moravskoslezského kraje máme momentálně bezmála šest set dětí, které jsou umístěny mimo svou biologickou rodinu. Největší počet, přibližně čtyři sta dětí, tvoří skupinku dětí nad deset let. Stále je velmi obtížné nalézt

rodinu pro sourozence, děti jiného etnika, děti staršího školního věku nebo děti se zdravotním postižením.

Co by bylo potřeba udělat, aby se i tyto děti dostaly do rodin? Je to vůbec reálné?

Reálné to je, pokud bude více podporován institut pěstounské péče ze strany státu, bude kladen větší důraz na osvětu laické, ale i odborné veřejnosti v tématu náhradní rodinné péče.

Vyhledávání náhradních rodin je stále nekončící proces. Máte dostatek nových zájemců o pěstounskou péči?

Počet zájemců o dlouhodobou pěstounskou péči klesá. Toto je obecný problém, se kterým se potýká nejen náš kraj, ale celá republika. Pro srovnání, v letech 2012 až 2014 se počet přijatých žádostí o pěstounskou péči v Moravskoslezském kraji pohyboval v jednotlivých letech v průměru okolo 110, v roce 2017 přijal zdejší krajský úřad 75 žádostí o pěstounskou péči, v roce 2019 již jen 67. Můžeme se domnívat, že nových zájemců o náhradní rodinnou péči klesá jednak z důvodu náročnosti péče o přijaté děti, ale také může jít o souvislost s nízkým finančním ohodnocením pěstounů.

Podporujete nějakým způsobem budoucí pěstouny?

Moravskoslezský kraj nabízí nad rámec zákonných povinností nově zařazeným žadatelům možnost doprovázení. Těmto žadatelům je poskytnuta individuální asistence a podpora v rámci celého procesu zprostředkování, kdy mají k dispozici „svého“ pracovníka, který jim

Již třetí ročník Dne pěstounství se opět odehrál v areálu Dolních Vítkovic a vedle zábavy nabídl i mnoho vzdělávacích možností

Den pěstounství je akce, jejímž cílem je poděkovat lidem, kteří se starají o děti, které se jim nenarodily

poskytuje poradenství. Intenzivní individuální podpora umožňuje lepší přípravu na přijetí dítěte do rodiny, což snižuje riziko případného selhání zprostředkování náhradní rodinné péče v budoucnu. Úkolem provázejících osob je po celou dobu žadatelům poskytovat odbornou a psychickou oporu.

Velmi aktuálním tématem je nyní transformace péče o ohrožené děti a rodiny. Jaké konkrétní kroky v tomto směru podnikáte?

Česká republika je ve středoevropském kontextu bohužel posledním státem, který umožňuje bez jakýchkoli

omezujících podmínek svěřování dětí předškolního věku, zejména dětí mladších tří let, do kolektivních forem péče. Moravskoslezský kraj se proto zaměřil na dětské domovy pro děti do tří let, má zájem řešit otázku potřebnosti a efektivnosti těchto zařízení, snížit kapacitu a zároveň poskytnout rodinám s dětmi adekvátní a nezbytné služby, které budou reflektovat jejich skutečné potřeby a odrazit se ve strategii dalšího vývoje služeb v Moravskoslezském kraji.

V tomto kontextu je nezbytné, aby byl nadále podporován a posílen systém pěstounské péče a síť služeb

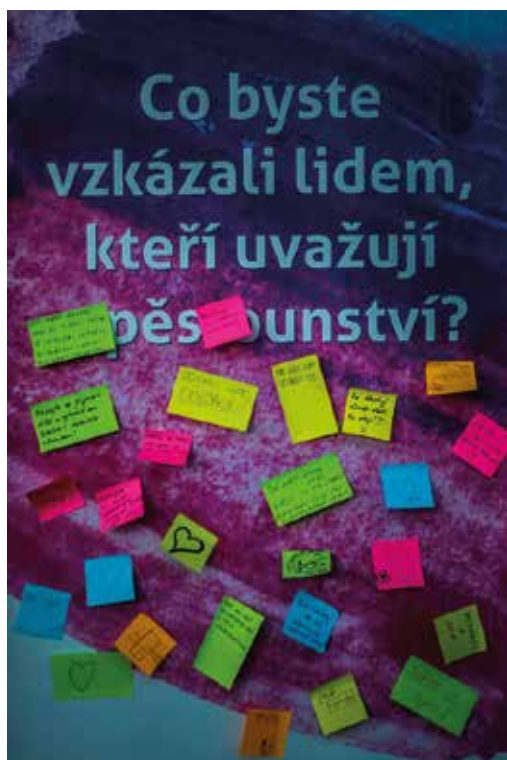
zaměřené na přímou podporu rodiny ambulantních a terénních služeb, případně služeb respitních. Spolu s Nadací J&T připravujeme projekt, který má podporovat pěstounskou péči na přechodnou dobu jakožto zákonnou alternativu poskytování ústavní péče. Společnou snahou je zvýšit počet zájemců, zefektivnit systém a nalézt podněty pro podporu jak legislativních změn, tak možných opatření na lokální úrovni.

Je podle vás ve společnosti dostatečné povědomí o pěstounské péči? Vážíme si pěstounů?

Přestože si myslím, že pro společnost

již není pěstounství takové tabu jako dříve a lidé větší či menší povědomí mají, stále převládají různé mýty. Status pěstouna v naší společnosti není nijak výjimečný a je to dáno několika faktory. Pokud se někdo rozhodne nabídnout svůj domov a rodinu cizímu dítěti, není považován za zájemce, nýbrž za žadatele, protože si podává žádost, která se vyřizuje ve správním řízení. Pěstoun pobírá dávky, nikoliv plat, a velmi často také nebývá považován úřady za plnohodnotného partnera při péči o dítě. Jak mnohaleté zkušenosti ukazují, celý tento pohled lze označit minimálně za nešťastný. Jak řekla

Moravskoslezský kraj pořádá pro zájemce o pěstounství besedy a setkávání, publikuje také řadu knih a informací, které mají zájemcům pomoci k rozhodnutí a utvoření představy, co je čeká

jedna pěstounka: „Pěstoun bývá vnímán jako ten, kdo je doma, hraje si s dětmi a za to bere peníze.“

Proto se snažíme zvýšit povědomí široké veřejnosti o náhradní rodinné péči prostřednictvím kampaně Dejme dětem rodinu, pořádáním celodenních happeningů či osvětou na různých akcích po celém kraji.

Pěstoun bývá vnímán jako ten, kdo je doma, hraje si s dětmi a za to bere peníze. Pokud je to podle veřejnosti tak snadné, tak proč pěstounů není víc?

Setkáváte se s mýtem, že pěstouni přijímají děti do pěstounské péče pro peníze?

Setkávám se s tím, že otázka odměny pěstouna „trápí“ veřejnost poměrně často. Pěstoun poskytuje péči 24 hodin, ve své domácnosti, řeší poruchy attachementu dítěte, často bojuje s důsledky komplexního vývojového traumatu a dalšími specifickými potřebami dítěte, podstupuje terapie, léčbu apod. Dnes již víme, že náklady na jedno dítě v ústavu jsou mnohem vyšší než v pěstounské péči. Stát, tedy společnost, investuje pro-

středky do samotných objektů a platí nemalý personál – ředitele, kuchařky, uklízečky, vychovatelky a další. Nesetkávám se však s tím, že by tato skutečnost někoho trápila.

Pěstouni jsou stavěni do role obhájců nákladů na péči, kterou poskytují, ústavy však mají oprávněné náklady. Je potřeba si uvědomit, že v kontex-

tu výše uvedeného pěstounská péče mnohdy představuje péči celých 24 hodin denně. Každému, kdo mi řekne, že je to skvělý job za nicnedělání, říkám, že nebude nic lepšího, než když do toho půjde taky. Peníze za nic? No neberte to, pojdte a staňte se pěstounem!

Poměrně často slýcháváme i kritiku úřadů, že jsou kritéria na zařazení do evidence pěstounů velmi přísná. Kritéria jsou především stanovena zákonem. Nelze snížit nároky na posuzování osob, neboť musíme mít

na paměti ochranu dítěte. Je třeba posoudit, že jde o osobu vhodnou stát se pěstounem, tedy že se jedná o člověka bezúhonného, s dobrým zdravotním a psychickým stavem, s předpoklady pro výkon pěstounské péče. Péče o přijaté děti je velmi náročná a musí být zřejmé, že se jedná o osoby, které tuto specifickou péči zvládnou. Je nutné si uvědomit, že biologické rodičovství je zcela jiné než náhradní rodičovství, v této souvislosti často mluvíme o terapeutickém rodičovství, které vychází především z pochopení specifických potřeb dětí, které nemohou vyrůstat ve své biologické rodině. Z tohoto důvodu má své nezastupitelné místo i příprava žadatelů.

Jak může pomoci člověk, který si netroufá stát se pěstounem, ale rád by pěstounskou péči nějakým způsobem podpořil?

Stát se pěstounem je určitě zásadní životní krok, a ne všichni se pro tento krok rozhodnou. Ať už z různých důvodů, nebo třeba i obav. Existuje však také možnost hostitelské péče, která je postavena na principu opakujících se kontaktů dítěte žijícího v dětském domově s rodinou či jednotlivcem. Nejčastěji je tato hostitelská péče realizovaná u dětí starších deseti let, kterým už je možné vysvětlit, že chodí do rodiny pouze na návštěvu. Kdo se necítí stát se pěstounem, ale má dostatek volného času, energie a chce obohatit život jednoho z mnoha dětí, může se vydat i touto cestou.

Kdo je podle vás dobrým kandidátem na pěstouna?

Než se zájemce rozhodne pro pěstounskou péči, měl by zvážit více oblastí svého života – svůj vztah k dětem, vhodnost prostředí a podmínek

pro výchovu dětí, osobní motivaci pro přijetí dítěte, ochotu a schopnost kontaktovat se s biologickou rodinou dítěte, ochotu se dále vzdělávat v oblasti péče o dítě a určitou ztrátu soukromí. Každý žadatel o náhradní rodinnou péči vstupuje do procesu s různými představami, které se v jeho průběhu mohou postupně měnit. Mnohdy se tak v tomto procesu objevují obavy nebo se naopak posiluje zájem a motivace k náhradnímu rodičovství. Zájemce by měl mít také podporu širší rodiny, bude ji potřebovat.

Jakým směrem se bude podle vás péče o ohrožené děti v Česku vyvíjet v následujících letech?

Jak jsem již uvedla, Česká republika je jednou z posledních zemí v Evropě, kde je možné umisťovat děti do tří let do zařízení ústavní péče. Například Slovensko zákaz přijalo v roce 2016, a to pro tříleté děti, nyní se zákaz týká dětí už i do šesti let. V Polsku není možné do ústavů umisťovat děti do deseti let. Český systém péče o ohrožené děti sklízí dlouhodobě kritiku domácích i zahraničních institucí za velký počet dětí v ústavní péči. Stále chybí systematické propojení a nastavení jednotné spolupráce napříč věcnými resorty, což má neblahý dopad na celkovou situaci.

Transformace a deinstitucionalizace ústavních zařízení je bezesporu nutná, nicméně se domnívám, že mič je na straně vlády, potažmo ministerstva práce a sociálních věcí. Úkol zajistit „legislativní ukotvení věkové hranice, pod níž nelze děti umisťovat do ústavní péče“, který byl uložen vládou tomuto ministerstvu v roce 2012 a dosud nebyl naplněn. ■

Nadace J&T a Hledáme rodiče, o. p. s., stojí za iniciativou 8000 důvodů

Právě teď je v ústavech téměř 8 000 dětí. Každé dítě je důvodem ke změně systému, jelikož každé dítě má právo vyrůstat v rodině.

Nabízíme krajům spolupráci a finanční podporu systémových změn. Moravskoslezský kraj se intenzivně věnuje zkvalitnění systému péče o ohrožené děti. Společně připravujeme projekt, který bude dalším krokem směrem k naplnění základní potřeby dítěte, a to vyrůstat v rodině.

Darujte pod stromeček

emoce

Svátky klidu a pohody se blíží. Aby i pro vás proběhly přípravy v klidu, sestavilo J&T Concierge pár tipů, které by vás mohly inspirovat, jak své blízké co nejvíce potěšit.

Po stopách předků

1/ SESTAVENÍ RODOKMENU

Rodinný příběh začíná rodokmenem. Pátráním po předcích vytváříte historii celého rodu. Nic se nevyrovná užaslému pohledu a prvotnímu prolístování rodové knihy, která skýtá mnoho tajemství. Profesionální genealogové kromě samotného rodokmene sestaví rodinnou kroniku, která bude blíže popisovat životní osudy jednotlivých předků, jejich rodinné vztahy, povolání a místa, na kterých žili. Záleží jen na vás, jak daleko budete chtít pátrat.

2/ TEST DNA

Originální dárek, který přinese silný zážitek z objevení toho, co vás dělá unikátním a odkud opravdu pocházíte. Díky jednoduchému domácímu testu lze zjistit etnický původ a geografické regiony, ze kterých pochází testovaná osoba nebo její předkové. Navíc je možné pomocí sdílené DNA nalézt nové příbuzné, o kterých ještě nikdo v rodině neslyšel. Výsledky jsou známy do čtyř týdnů.

3/ RODINNÉ ALBUM OD PROFESIONÁLŮ

Vzácné rodinné okamžiky si často zaznamenáváme na mobil nebo fotoaparát, uspořádat a vyvolat nebo vytisknout fotky už ale čas nemáme. Přitom prarodiče určitě ocení fotoknihu s vnoúčaty a partner album vytvořené ze svatebních fotografií nebo společných cest. Nechce si od profesionálů vybrat ty nejlepší fotografie, upravit je v grafickém editoru, vytisknou a sestavit je do krásné a luxusní fotoknihy.

3/

4/

Dárky plné adrenalinu

4/ V AKROBATICKÉM SPECIÁLU
S MARTINEM ŠONKOU

Věnujte kombinaci strachu, vzrušení a euforie. Martin Šonka, pilot světové série Redbull Air Race a mistr Evropy a vicemistrem světa v akrobatickém létání, svezte obdarovaného ve svém akrobatickém speciálu. Během letu zažije výkřik, přemet, let na zádech a spoustu dalších prvků. Součástí dárku je prohlídka hangáru a předvedení letadel.

5/ HOKEJOVÝ TRÉNINK
S ALEŠEM HYBNEREM

Máte mezi svými blízkými hokejové nadšence? Potěšit by je mohl soukromý trénink pod vedením Aleše Hybnera, profesionálního trenéra bruslení a individuálních dovedností, specialisty na rozvoj hráče mimo led, výživového poradce a uznávaného skills coacha hráčů NHL. Kurz se uskuteční na zimním stadionu Škoda Icing v Praze 10.

6/ KURZ TANCE STARDANCE

Darujte individuální či skupinový kurz standardních nebo latinskoamerických tanců s profesionálními tanečníky ze soutěže StarDance Veronikou Lálovou, Alicí Stodůlkovou a Markem Dědíkem. Pro účastníky budou k dispozici originální kostýmy určené pro galavečery StarDance a profesionální vizážistka pro líčení.

8/

7/ SETKÁNÍ S VYSNĚNÝM IDOLEM
NEBO HVĚZDOU

Pokud má někdo z vašich přátel či kolegů od malička svého oblíbeného hrdinu, máte o dárek vystaráno. Objednejte mu setkání s tímto idolem, nebo dokonce soukromý koncert. Zvolit si můžete jakoukoli známou českou osobnost nejen z oblasti kultury nebo sportu.

8/ KURZ VAŘENÍ S VÍTĚZEM
SOUTĚŽE MASTERCHEF

Divák reality show MasterChef Česko nebo milovník vaření ocení zážitkový soukromý kurz vaření s vítězem letošní série Masterchef Česko 2020. Kurz se uskuteční v restauraci U Matěje, kterou založil Jan Punčochář, jeden z porotců poslední řady.

Dárky pro zdraví a krásu

6/

11/ KURZ VÝROBY PŘÍRODNÍHO PARFÉMU

Každou ženu jistě potěší nádherný parfém, ale jak zvolit ten správný? Nejlepší bude, když si ho vybere sama nebo si ho rovnou vyrobí. Darujte jí proto individuální kurz, kde si namíchá vlastní parfém nebo jiný produkt z těch nejčistších přírodních ingrediencí přímo na míru. Součástí kurzu je povídání o kosmetice, jejích účincích, diskuze a osobní doporučení. Kurz se uskuteční v prostorách luxusního apartmánu v Pařížské ulici v Praze.

12/ MANDALA NA PŘÁNÍ

Osobní mandalou na míru věnujete nejenom nádherný prvek do prostoru, ale zároveň zdroj uklidnění, štěstí a radosti. Záleží na vás, které emoce budete chtít obrazu přivlastnit. Nikdy nevznikne stejný obraz, každá mandala je originál, který s sebou nese příběh člověka, pro kterého je malována.

13/ DESIGNOVÁ YOGAMATKA

Pro někoho bývá problém už jen dárek vymyslet, protože se zdá, že opravdu nic nepotřebuje. Je-li někdo z vašich blízkých milovník umění a zároveň jógy, možná mu udělá radost yogamatka s uměleckým designem. Obchod Floppy na letošní podzim připravuje novou kolekci yogamatky designovaných zpěvačkou Darou Rolins. V minulosti pro tuto firmu tvořil i Pasta Oner, který navrhl limitovanou edici inspirovanou relaxací, volností a především duševní pohodou. Výrobky jsou navíc eco friendly.

14/ 3D ZUBNÍ RENTGEN

Věnujte praktický dárek v podobě 3D rentgenu, díky kterému lze vidět mnohem detailnější zobrazení zubu, a tak předejít různým zubním úskalím. Lékař během odborné konzultace snímek předá pacientovi na flash disku a probere s ním konkrétní diagnostiku.

5/

11/

Dárky pro přátele

9/ KVĚTINOVÉ PŘEDPLATNÉ

Potěšení, které rozkvetne. Věnujte svým blízkým květinovou výzdobu po celý rok. Dovážková služba zajistí doručení čerstvých květin každý měsíc přímo ke dveřím obdarovaného.

10/ SESTAVENÍ VLASTNÍHO DIÁŘE

Nový rok, nový diář. Vytvořte diář na míru obdarovanému. Takový, co bude každý den inspirovat a motivovat. Zvolíte si variantu obalu, oblíbenou barvu tisku, kalendária, rozložení týdnů, sady listů a můžete využít i další doplňky.

Nevíte si rady s vánočními dárky? Potřebujete poradit s výběrem či pomoci s nákupem? Dárky za vás rádi obstaráme, zabalíme a doručíme přímo k vám, stačí se obrátit na jtconcierge@jtconcierge.com

J&T CONCIERGE

13/

Umělci: Cena Jindřicha Chalupického nám změnila život

Desítka umělců, desítka mimořádných uměleckých děl. To je nyní k vidění v nové galerii Magnus Art otevřené v sídle J&T Banky v pražském Karlíně. Ačkoli je galerie nyní uzavřena kvůli vládním opatřením proti šíření koronaviru, s jednotlivými díly a jejich tvůrci se přesto můžete seznámit alespoň prostřednictvím rozhovorů v katalogu, který k výstavě vyšel.

Michal Gabriel
Trojnožka, 1991

Byť i jen takto vzdálená, stojí návštěva první ze tří výstav Magnus Art za to. První část nabízí desítku děl od prvních deseti vítězů Ceny Jindřicha Chalupického, která je pro sbírku Magnus Art určující. Najdeme tu díla mimořádných uměleckých osobností, které v době zisku ceny patřily k tehdejšímu dravému mládí, posléze se z většiny z nich stali úspěšní členové uměleckého establishmentu a řada z nich již vychovala další generace umělců.

Ať už jde o Vladimíra Kokoliu, Františka Skálu, nebo Petra Nikla, všem prestižní ocenění udělované tehdy ještě z rukou Václava Havla změnilo životy. A když už ne samotné ocenění, tak rozhodně následný pobyt v USA.

„Cena mě v roce 1992 vynesla na vrchol dobového kontextu, a to pro mne bylo přelomové. Vladimír Kokolia a František Skála, kteří cenu získali přede mnou, jsou skvělí a byl jsem rád, že jsem se tak ocitl v dobré společnosti,“ vysvětluje Michal Nesázal (vítěz z roku 1992). A doplňuje jej vítěz z roku

1998 Jiří Černický. „V první řadě, že jsem cenu dostal přímo od Václava Havla. A samozřejmě to pro mě byla čest, protože ji vnímám jako prestižní,“ říká výtvarník.

BUJNÁ DOBA

Velká část z první desítky vítězů se na umělecké scéně objevila již v osmdesátých letech. Patřil mezi ně i Petr Nikl a další členové skupiny Tvrdohlaví. Pro něj i další bylo nejprve obtížné prosadit se. Vše však změnila revoluce a nastupující krátká doba největší svobody, kterou tato země pamatuje: devadesátá léta.

„Byla to euforická doba, která bohužel začala po roce 1995 vyvětrávat. Těch prvních šest let po revoluci jsme měli velkou šanci stát se kulturním evropským centrem. Bohužel duševní bohatství dlouhodobě nikdy většinově nepředčí materiální touhy,“ vzpomíná Petr Nikl a pokračuje: „Lidé jsou stále stejní. Ale na začátku devadesát-

Martin Mainer
Lodě na horizontu III, 1991

tých let jsem byl ve velké euforické bublině. Měl jsem obrovské štěstí, že jsem se do této doby svým věkem třiceti let, ve kterém se vše kolem i ve mně samém rozehrávalo, trefil.“

Podobně na to vzpomíná také Michal Gabriel (vítěz z roku 1994). Podle něj se tehdy vše hrnulo vpřed se stejnou intenzitou jako nyní. „Ale kontrast proti temnému a nepohyblivému času, ve kterém jsem za bolševika žil, byl samozřejmě větší a ostřejší. Všechno bylo plné očekávání v pozitivní posun a vůbec mě nenapadlo, co ve společnosti roste spolu s tím,“ dodává posmutněle výtvarník, jehož Trojnožka stojí hned proti vchodu do galerie.

Ačkoli řada umělců na tehdejší pulzující dobu vzpomíná, většina z nich se již ve svém díle i životech posunula. Například historicky druhý vítěz Chalupického ceny František Skála podle svých slov ve svém díle již nemá tolik „potouchlé ironie jako v devadesátých letech“. Ačkoli by prý nebyl problém zvednout její stavidla. Naopak Jiří Příhoda (vítěz 1997) přiznává, že se k výrazu z devadesátých let v poslední době zase vrací.

Pokud i vy rádi vzpomínáte na devadesátá léta nebo vás zajímá, jak tehdejší dynamickou dobu vnímali a prezentovali (nejen) tehdejší nejlepší umělci, pak je výstava v galerii Magnus Art ideální volbou. I když bude její návštěva kvůli koronaviru třeba jen virtuální. ■

Do devadesátek bych se chtěla vrátit hned

Je autorkou katalogu k právě probíhající výstavě první třetiny děl ze sbírky Magnus Art. Kvůli tomu odbornice na umění J&T Banky Anna Pulkertová mluvila se všemi umělci oceněnými v devadesátých letech. Jak Cena Jindřicha Chalupeckého ovlivnila jejich životy a jak se od devadesátých let změnila jejich tvorba?

Anna Pulkertová

Z pozice Art specialistky napomohla bance uspořádat její aktivity v oblasti umění. V současné době si užívá mateřské dovolené a vedle kurátorství Galerie Magnus Art se věnuje psaní článků a recenzí na témata související s uměním, vizualitou a kreativitou.

Podařilo se kontaktovat všechny umělce oceněné CJCH?

Umělce kontaktuji postupně v návaznosti na to, v jakých letech ocenění získali, a podle toho, kdy se jejich dílo, které má J&T Banka ve sbírce, objeví na výstavě v galerii. Zatím jsem tedy kontaktovala deset laureátů ceny z let 1990 až 1999 a naštěstí, i přes vrcholící léto a čas dovolených, se mi jich většinu podařilo zastihnout. Aktuálně pracuji na dalším, v pořadí druhém, katalogu. Zatím jsem ve fázi pročítání odkazů na dobu mezi léty 2000 až 2009 a přípravy otázek. Ale už se moc těším na další rozhovory a na to, co se dozvím.

Jsou spíš v Česku, nebo žijí v cizině?

Víceméně skoro všichni zůstali žít v České republice, až na Jiřího Příhodu, který sídlí v USA, do Česka však často jezdí za různými pracovními projekty. Jeden z těch, který jsem například táhl, byla stavba mPodu – vyhlídky na Mars. Ta vznikla na základě soutěže, kterou vyhlásila společnost J&T Real Estate při stavě kancelářských budov na Rustonce. Vista Mars teď zdobí prostranství kousek od nové budovy J&T. S Jiřím Příhodou jsme měli původně ujednáno, že hostům galerie povyparáví pozadí vzniku svého díla Velká 30. léta, které je v rámci expozice aktuálně vystaveno, a následně s návštěvníky vyrazí prozkoumat i zmíněnou vyhlídku. Bohužel to ale vypadá, že se za současných podmínek souvisejících s pandemií do Česka nedostane. Podobně uvízlého, avšak pro změnu na druhém konci světa,

jsem zastihla během léta i Vladimíra Kokoliu, který měl v té době velmi úspěšnou výstavu v Tchaj-peji na Tchaj-wanu ve Fine Arts Museu a ze stejných důvodů jako Jiří Příhoda se zde musel neplánovaně zdržet. Jemu se však již podařilo se vrátit.

Překvapil vás příběh některého z nich?

Deset jmen laureátů ceny z devadesátých let jsou většinou na české scéně již etablovaná jména, a tak i jejich příběhy jsou v povědomí lidí, kteří jsou s uměním nějakým způsobem svázaní. Pro mě osobně tedy bylo nejzajímavější povídat si s nimi o tomto období a o tom, jak na ně vzpomínají a jak tato porevoluční doba ovlivnila jejich tvorbu.

Jak vzpomínají na devadesátá léta? Většina z nich prožila změnu režimu a možností vystavovat již jako aktivní umělci.

Já sama si z té doby pamatuji zejména dětské večerníčky, a proto je pro mě fascinující se skrze rozhovory a dobový tisk do této doby vydat. Umělci na toto období v rozhovorech pro katalog vzpomínají rádi a s jistotou mírou nostalgie. Vzpomínají na nově nabytou svobodu, na možnosti vycestovat do zahraničí, na získání Ceny Jindřicha Chalupeckého přímo z rukou tehdejšího prezidenta Václava Havla na Pražském hradě... Byla to pro ně umělecky aktivní léta, kdy se často formovalo jejich výtvarné uvažování. Mnoho z nich významně ovlivnil pobyt v uměleckém centru v Headlands nedaleko San Francisca, na který odjeli v rámci získání ceny. Martin Mainer tam našel své-

ho duchovního guru, Petr Nikl byl fascinován oceánem a tvořil hravé performance inspirované daným místem atd.

Sama jste procházela dobový tisk a archivy. Chtěla byste se do té doby první půlky devadesátek vrátit? Kterou výstavu byste chtěla navštívit?

Téma devadesátých let je něco, co mě osobně velmi zajímá. Mé diplomové práce z obou vysokých škol, které jsem absolvovala, se zaměřovaly právě na toto období, v oblasti umění i médií. Do devadesátek bych se osobně ráda vrátila a viděla všechny ty důležité výstavy, o kterých teď už jen čtu. Nejvíce bych chtěla zažít výstavu Orbis Fictus, která proběhla na přelomu let 1995 a 1996 ve Vald-

stejnské jízdárně a ukázala v nebývalé velkorysém rozměru, co se na domácí scéně dělo v oblasti umění nových médií. Zajímaly by mě také výstavy v galerii Nová síň, pro kterou v devadesátých letech vznikalo mnoho site specific projektů. Ráda bych se také zašla podívat do Národní galerie na výstavu Jitro kouzelníků na přelomu let 1996 až 1997, která byla svým názvem i koncepcí inspirována důležitou knihou fantastického realismu od francouzských spisovatelů Jacquese Bergiera a Louise Pauwelse. A vyjela bych i do zahraničí na některou z v té době konanou Manifestu v Rotterdamu či Documentu v Kasselu. Také bych odjela do Švýcarska, abych mohla srovnat tehdejší formu uměleckého veletrhu v Basileji s tím, jak jej znám dnes. ■

Máte zájem o katalog k výstavě?

Řekněte si o něj svému bankéři či napište na e-mail info@galeriemagnusart.cz. Rádi vám jej zašleme přímo domů.

Informace o aktuálních výstavách najdete na webu www.galeriemagnusart.cz.

Kdy začít se sběratelstvím?

Právě teď

Někdo základy sbírky zdědí, jiný se odhodlává stát se sběratelem dlouhá léta. Začít se dá kdykoliv, tak proč ne zrovna v období Vánoc? A když už se po světě umění začnete rozhlížet, možná objevíte i tip na dárek pro své blízké nebo zjistíte, jak někomu pomoci.

HLAVA PLNÁ UMĚNÍ

Je to sice trochu narcistické, ale proč ne? Proč doma nemít vlastní bustu? Jejich výrobě se věnuje například veřejnosti dobře známý sochař Michal Gabriel, který ve své tvorbě zkoumá možnosti různých médií a dlouhodobě jej zajímají i 3D technologie. Pomocí speciálního skeneru dokáže nasnímat proporce obličeje a ty potom převést pomocí 3D tisku do materiální podoby.

SBÍRKA POKLADŮ

Už roky filantrop a umělecký sběratel Peter Norton pověřuje různé umělce, aby mu vyrobili menší umělecká díla, kterými pak obdarovává své blízké. Takto vzniklo již více než 2 500 artefaktů. Mezi nimi se nachází například domeček pro panenky od umělce Yinky Shonibare nebo vidlicová kost od Lorny Simpsonové. Muzeum moderního umění v New Yorku bylo sbírkou natolik fascinováno, že začalo postupně kusy z této jedinečné kolekce sbírat. A vy si tak na jejich webu MoMA Design Store můžete také koupit tyto malé pozornosti navržené přímo umělci. Mezi jinými například i hrací krabičku s nápisem Silent od Christiana Marclaya, případně rovnou kompletní sbírku čítající 21 těchto unikátních kousků. Nebo se necháte inspirovat a začnete podobnou sbírku tvořit sami ve spolupráci s českými umělci?

MODERNÍ UMĚNÍ NA KRKU

Grayson Perry je excentrický britský umělec, nositel prestižní Turner Prize, známý zejména díky svým keramickým vázám či tapisériím. Kromě těchto ikonických předmětů však navrhl například i design hedvábného šátku, na kterém svým osobitým způsobem zachytil historii moderního umění. Šátky se dají kromě mnoha jiných předmětů vyzdobených uměleckými díly objednat na e-shopu slavné londýnské galerie Tate. Kromě nich si z Tate můžete nechat zaslat i kvalitní tisk některého ze slavných uměleckých děl. Zarámované tisky známých obrazů historie umění najdete pak také na stránce Art.com.

tipy

Chcete si vytvořit vlastní sbírku a nevíte, jak na to? Tápete v různých oblastech umění nebo se potřebujete poradit při výběru dáreků navržených umělci na míru? Neváhejte napsat na artservis@jtbank.cz, odbornice z Art Servisu vám budou ve všem nápomocné.

SLUNCE DO DOMU

Slavný dánsko-islandský umělec Olafur Eliasson se v roce 2012 společně s inženýrem Frederikem Ottesen rozhodli, že by rádi změnili život přibližně 1,1 miliardy lidí, kteří nemají přístup k elektřině. Vymysleli tak společně tzv. Malé slunce (Little Sun). Malé slunce nejprve pomáhalo hlavně lidem, kteří žijí v Etiopii bez elektřiny, později se však přenosná solární LED lampa zachycující sluneční paprsky rozšířila do celého světa. Čím více ekonomicky zabezpečení lidé za solární lampy utratí, tím dostupnější může být světelný zdroj pro chudé obyvatele Afriky. Udělat radost tímto dárkem tak můžete dvakrát, obdarovanému i sobě, protože jste přispěli ke kvalitnějšímu životu dalším lidem.

FOTOGRAFIE HLOUBI DUŠE

Také rodinný archiv si občas zaslouží doplnit o nový exponát. Zachycení lidí, jejich výrazů či pozic těl se do hloubky věnovali a věnují fotografové z tzv. Slovenské nové vlny. Mezi ně patří například Vasil Stanko, jenž přímo vytvořil cyklus fotografií s názvem Rodinný portrét. Jeho fotografické koláže zachycují zinscenované obrazy osobností z různých oborů, jakými jsou například kinematografie, architektura, sport či byznys. Portrétní fotografii má ve své bohaté škále vlastní tvorby i jeden z nejzajímavějších současných českých fotografů Jiří Thýn, který patří i mezi TOP 10 umělců v žebříčku J&T Banka Art Indexu.

KNIŽNÍ NÁLOŽ O UMĚNÍ

Mezi zaručené knižní favority o umění patří jednoznačně Příběh umění od Ernsta H. Gombricha. Proslulý kunsthistorik v publikaci srozumitelně a čtivě píše o fascinujícím vývoji umění od pravěkých jeskynních maleb až po -ismy 19. a 20. století.

Podrobný přehled o tom, co se ve výtvarném umění dělo od počátku 20. století až dodnes nabízí obsáhlá kniha amerických kritiků umění s názvem Umění po roce 1900. Nejde o jednoduché čtení jako spíše o hluboké představení, proč má současné umění tolik různých podob a proč často přesahuje i do původně zcela odlišných médií a disciplín.

Posel z Dálného východu, české dílo, které získalo titul Nejkrásnější kniha o výtvarném umění, vypráví o životě sběratele a propagátora asijského umění Vojtěcha Chytila.

KDYŽ SE UMĚLCI CHOPÍ PERA

Řada úspěšných umělců se v nedávné době pustila i do psaní a jejich tvorba opět stojí za to.

Například kniha Evy Kořátkové, umělkyně, která v J&T Banka Art Indexu obsazuje první příčku. Rozsáhlá publikace nese název Obrazový atlas dívky, která rozřezala knihovnu na části a kromě textů obsahuje i 267 koláží autorky.

V knihovně žádného milovníka současného umění by neměla chybět ani publikace dobře známé umělkyně Kateřiny Šedé s názvem UNES-CO aneb divadýlko pro turisty. Architektka sociálních happeningů, jak lze autorku jinými slovy popsat, je v J&T Banka Art Indexu na třetím místě. Výše zmíněná knížka dokumentuje stejnojmenný projekt umělkyně, který se zabývá tématem vylidňování historických center měst a stěhováním obyvatel na periferie. ■

Umělci umělcům

„Již během první vlny pandemické krize se ukázalo, jak nedostatečně je česká kulturní obec chráněna. Především samotní umělci nejsou koncepčně podporováni a jejich životní situace se neustále zhoršuje či je již neudržitelná,“ vysvětluje galeristka Lucie Drdová, proč se rozhodla založit nadační fond Luc Art Fund podporující současné umělce a jejich tvorbu. Prvním velkým projektem je aukce Umělci umělcům, která startuje 9. prosince. J&T Banka je jejím generálním partnerem.

Doposud jste se věnovala hlavně své galerii. Co vás vedlo k založení nadačního fondu?

Už na jaře při první vlně pandemie jsem uvažovala o dobročinné aukci pro výtvarné umělce, protože jsem měla pocit, že právě tato skupina je vládními opatřeními hodně zasažena. O jiných oblastech umění se hovořilo nebo se umělcům pomáhalo, výtvarníci však z pomoci téměř vypadli. Než se však aukce stihla připravit, byl konec dubna a situace se začala zlepšovat. Když jsem se pak tématem začala více zabývat, zjistila jsem, že v Česku chybí nadační fond, který by se systematicky zabýval podporou výtvarných umělců. Celé

léto jsem tedy pracovala na založení nadačního fondu po vzoru anglosaských nadací. Ve spolupráci s Janou Bukvou tak vznikl Luc Art Fund zaměřující se na posílení mezinárodní prezenze výtvarných umělců z České republiky a na rozvoj scény současného umění.

Jak vypadá aktuální situace na poli výtvarného umění?

Muzea a galerie se uzavřely, počet realizovaných obchodů výrazně klesl a také následující roky nebudou lepší, neboť instituce nebudou mít peníze na nové akvizice. Ruší se nebo se přesouvají významné veletrhy, kde bylo také možné uzavírat obcho-

dy. Navíc sběratelé nyní více sázejí na jistější formu investice, kterou je poválečné umění nebo moderna. Podle mě je nyní nejvyšší čas začít upozorňovat na to, že se situace výtvarných umělců postupně zhoršuje. Možná by se mohlo zdát, že umělci mají nyní alespoň spoustu volného času na tvorbu, ale když jsem s nimi hovořila, řekli mi, že plodné období zrovna nezažívají. Je potřeba mít na paměti, že většina současných mladých umělců, až na výjimky, má většinu svých příjmů z uměleckého provozu. Někteří učí, další připravují publikace, jiní se živí fotografií nebo jako členové instalačních týmů v muzeích. Většina z nich ale nedo-

sáhne na žádnou podporu z balíčků od ministerstva kultury. Proto jsem se rozhodla oslovit výtvarné umělce mladší a střední generace, aby poskytlí svá hodnotná díla do charitativní aukce Umělci umělcům.

Koho najdeme v aukčním katalogu?

Mou ambicí je získat padesát uměleckých děl s akcentem na médium malby, grafiky, fotografie a sochy. V menším procentu se bude jednat o nová média. Oslovuji začínající i etablované umělce, které již registruje J&T Banka Art Index. Povedlo se mi již domluvit spolupráci například s Křištofem Kinterou, Pavlou Scerenkovou nebo Milenou Dopitovou.

Lucie Drdová

Lucie Drdová je historička umění, galeristka, žije a pracuje v Praze. Ve své odborné činnosti propojuje akademickou znalost a profesionální zkušenost v evropských výstavních institucích. Vede privátní galerii Lucie Drdova Gallery se zaměřením na současné umění s působností v Praze a Bruselu. S dalšími galerijními subjekty se snaží o kultivaci společného prostoru a iniciuje projekty, které mají přivést pozornost k činnosti českých galerií. V letošním roce se společně s Janou Bukvou rozhodly založit nadační fond Luc Art Fund.

Všichni oslovení oceňují, že mají možnost nejen něco prodat, ale také se vzájemně podporovat. Jsou rádi, že konečně zazní jejich společný hlas jako určitý apel na společnost.

Jak bude tato forma pomoci vypadat?

Výsledná částka z každého díla se rozdělí poměrem 80 : 20, kdy autor obrazu získá čtyři pětiny vydražené částky a jednu pětinu solidárně daruje do společného fondu. Tento fond bude následně rozdělen prostřednictvím sociálních stipendií nejvíce postiženým kolegům. Mnoho z nich se nachází v nesnadné až hraniční situaci, ať se jedná o výrazně starší ročníky, kteří například nedostávají důchod a nemají jiný příjem, nebo naopak generace mladých autorů kolem 30 až 35 let, kteří ukončili studia, ale jejich tvorba ještě není výrazněji známá.

Kdy aukce startuje a jakou bude mít podobu?

Aukční katalog zpřístupníme 25. 11. na aukční platformě LiveBid, kde dražitelé najdou i další podrobnosti o aukci. Veškeré detaily budou dostupné také na webu projektu www.umelciumelcum.cz, které stačí sledovat. Samotná aukce je plánována od 9. do 13. prosince. Přihazovat bude možné už od prvního dne, očekávám však nejživější přihazování v neděli, kdy bude aukce vrcholit. Ještě se bavíme o možnosti živé aukce, aby to bylo zajímavější. Vše bude detailně zveřejněno spolu s katalogem.

Najdeme v katalogu i některé položky pro začínající sběratele nebo prostě jen pro zájemce, kteří by chtěli udělat dílem mladého umělce radost někomu k Vánocům?

Garantovat můžeme, že všichni nabízení umělci budou kvalitní. Naším cílem tedy není mířit jenom na sběratele, ale také na veřejnost, která si chce koupit svůj první originál nebo v této nelehké době podpořit umělce.

Jaké jsou další ambice nadačního fondu?

Nechceme se stavět do role nějakého mluvčího umělců. Usilujeme o vytvoření mezinárodního a nezávislého nadačního fondu v českém prostředí, který podporuje neaktuálnější trendy v oblasti současného umění a představitele kreativní infrastruktury. Aktivita fondu se rozprostírá od výběrových řízení na podporu významných výstavních projektů, profesního rozvoje umělců a teoretiků, produkce nových uměleckých děl, institucionálního sběratelství a edukace.

Pokud by se nám povedlo získat více finančních prostředků, chtěli bychom začít budovat sbírku, kterou bychom jednou věnovali významné instituci typu Národní galerie, případně ji sami umístili do nějakého výstavního prostoru.

Dlouhodobou vizí Luc Art Fund je pak stát se mecenášem žijících výtvarných umělců, pečovat o jejich tvorbu, podporovat a iniciovat výstavní aktivity. Naše kulturní společ-

nost měla historicky skvělou tradici, kdy se umělci a teoretici organizovali a vytvořili živé a plodné prostředí evropského významu. Nadační činností navazujeme na hodnoty, které sahají k přelomu minulého století a aktivi-

tám SVU Mánes. Chceme tak zprostředkovávat české veřejnosti tento odkaz a intenzivně jej po mnoha desetiletích útlumu opět rozvíjet. ■

Využijte služeb odborníků

Chcete-li si pořídit nějaký zajímavý umělecký kousek a rádi byste se s někým o výběru poradili, neváhejte se obrátit na Art Servis. Jeho odbornice Valérie Dvořáková a Anna Pulkertová vám pomohou zorientovat se na současné umělecké scéně, vytipují pro vás vhodná díla a autory a zajistí vše od nákupu, přes transport až po pojištění.

Art Servis a Umělci umělcům - využijte služeb odborníků při chystané aukci a projděte s nimi katalog děl předem. Není problém vás v aukci zastupovat a poradit s výběrem a nákupem děl.

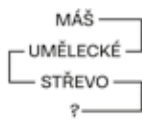
Stačí napsat na: artservis@jtbank.cz

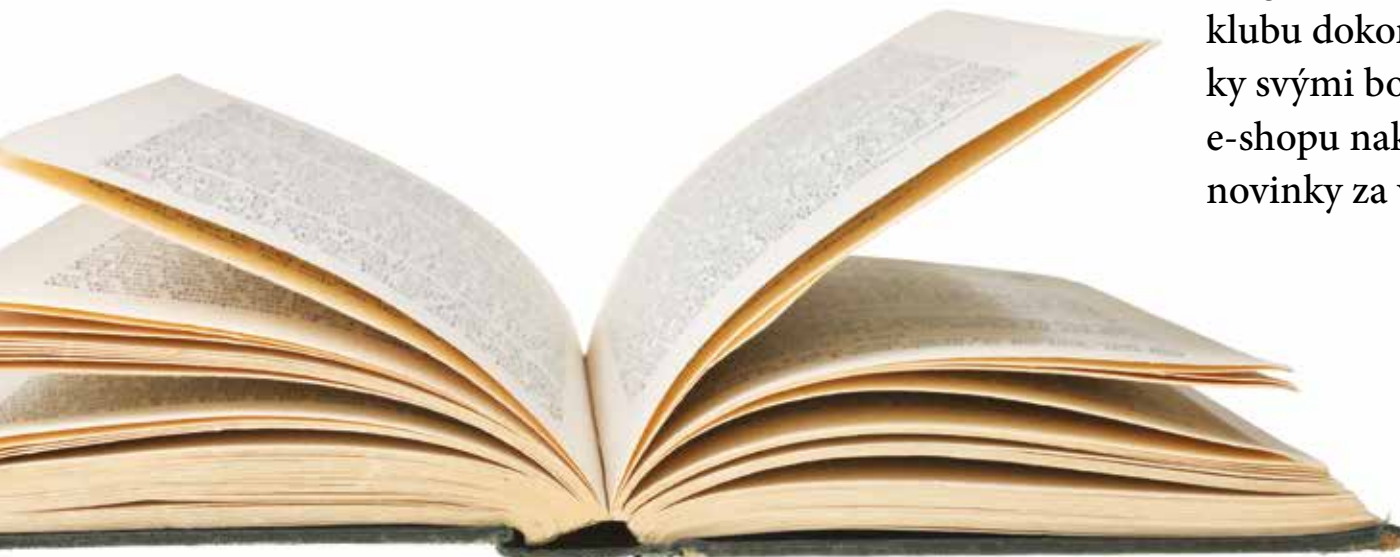
Aukce Umělci umělcům 9.–13. prosince 2020

internetová aukce
na www.umelciumelcum.cz,
live aukce v galerii Magnus Art

J&T Banka, a. s. je partnerem:

S Magnusem (nejen) za knihami

Ani zavřená knihkupectví nezabrání knihomolům, aby si pořídili novinky, které s podzimem na knižní trh pravidelně přicházejí. E-shopy totiž našťestí stále fungují. Členové klubu Magnus mohou v Knižním klubu dokonce platit objednávky svými body nebo na mini e-shopu nakupovat vybrané novinky za výhodné ceny.

Knizniklub.cz nabízí nejen knihy

Na stránkách internetového knihkupectví www.knizniklub.cz můžete veškeré zboží uhradit online Magnus platbou. Stačí si jen vybrat zboží, vložit ho do košíku a v prvním kroku objednávky kliknout na tlačítko Máte kartu klubu Magnus? Pokračujte zde. Následně už jen vyplníte povinné údaje a zvolíte způsob dopravy. Poté budete přesměrováni na platební bránu Magnus, kde zadáte číslo své karty a PIN.

V nabídce Knižního klubu najdete nejenom knihy, ale také hudební CD, mluvené slovo, dárkové předměty, hračky nebo počítačové hry. Možná vás tu už zaujme něco, čím byste na Vánoce mohli potěšit své blízké. ■

VYBRANÉ TITULY ZA ZVÝHODNĚNOU CENU

Ve spolupráci se společností Euromedia vznikl speciální mini e-shop, kde si můžete za zvýhodněnou cenu zakoupit vybrané knižní tituly za Magnus body. Sleva činí 20–30 %.

Nabídka novinek se pravidelně obměňuje, takže se vyplatí navštívit stránku <http://klub-magnus.knizniklub.cz> opakovaně.

Tip na český bestseller

Josef Formánek
Kniha o tichu

Nej osobnější kniha autora. Přestože není primárně o něm, ale o jeho blízkých, věcech mezi nebem i zemí a tichu. Sám autor jako anotaci ke knize napsal: „Je jiná než moje ostatní. Je o klidu. Je jinak psaná. Sama se poskládala podle toho, koho jsem potkal. Stal se ze mne obyčejný vypravěč neobyčejných příběhů opsaných od života.“ Cena: **812 bodů**.

Časopis pro děti chytrých rodičů

Pořídte si pro své děti časopis Raketa, který dostal do vínku podtitul „časopis pro děti chytrých rodičů“. Raketa se narodila na podzim roku 2014 v „laboratoři“ malého nezávislého nakladatelství La-

byrint. Šéfredaktorkami se staly Radana Litošová a Johana Švejdičková, dvě kamarádky z pražské Letné, které se ale poznaly až v Paříži. To, co vymýšlejí do Rakety, zkoušejí také na svých čtyřech malých dětech.

Raketa je časopis, v němž není žádná reklama, který sází na vizuální stránku, tvořivost i legraci a spolupracuje s mladými výtvarníky a autory z Česka a ze zahraničí. Vychází čtyřikrát ročně, každé číslo má své téma a nabízí výhradně původní materiály – komiksy, příběhy, zábavné i naučné úkoly, vystřihovánky, pohádky, tipy na výlety, recepty na vaření, doporučení k četbě, tajenky a další hry pro děti především od 5 do 10 let.

Roční předplatné časopisu Raketa (včetně poštovného) v původní hodnotě 356 Kč získáte se slevou 5 %, a to jen za **1 353 bodů**.